

Verlag broedvogels in het Munsterbos in 2008

Dit jaar werd weer een uitgebreid onderzoek verricht naar de aanwezige broedvogels in het Munsterbos. En het gaat zeker goed met veel soorten.

Er werden maar liefst **85** verschillende soorten broedvogels opgetekend, een record tot nog toe (zie overzichtlijst).

De dagroofvogels scoren bijzonder: Wespandief *Pernis apivorus* 2 bp/terr.; Havik *Accipiter gentilis* 3 bp; Sperwer *Accipiter nisus* 1 of 2 bp/terr.; Buizerd *Buteo buteo* 5 bp/terr.;

Torenvalk *Falco tinnunculus* 1 bp en Boomvalk *Falco subbuteo* 1 bp.

Bij de nachtroofvogels zijn er Steenuil *Athene noctua* op het Heiken, Bosuil *Strix aluco* twee koppels en Ransuil *Asio otus* met slechts 1 koppel.

Er waren een **aantal nieuwkomers** die dit jaar opdoken of misschien door gericht onderzoek ontdekt werden zoals een koppel Woudaapje *Ixobrychus minutus*, een topper in het vijvergebied. Deze soort scoorde het voorbije seizoen overal hoog in de vijvergebieden van Limburg. In totaal werden 23 broedparen/territoria ontdekt, het hoogste aantal sinds begin van de jaren '80.

Interessant was ook de ontdekking van een koppel Blauwe Reiger *Ardea cinerea* in een Fijnspar langs de vijvers en dit nog laat in het broedseizoen (Peter Gabriëls). Twee jongen vlogen uit. Waarschijnlijk was er nog een tweede territorium ergens in het Riet. Maar daar werden geen jongen van gezien ofschoon een adult koppel er altijd werd gezien.

Andere soorten die voor het eerst opdoken zijn Houtsnip *Scolopax rusticola* (mogelijk al langer aanwezig maar nu gericht gezocht), Kuifeend *Aythya fuligula*, Sprinkhaanzanger *Locustella naevia*, Fluitier *Pylloscopus sibilatrix*, Bonte Vliegenvanger *Ficedula hypoleuca* en Appelvink *Coccothraustes coccothraustes*.

Als er nestkasten worden opgehangen voor Bonte Vliegenvanger dan wordt deze zeker een vaste broedvogel en wellicht ook de Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus phoenicurus*. Dat is werk voor de nabije toekomst

De Spechten doen het eveneens zeer goed met 10 koppels Groene Specht *Picus viridis*, twee koppels Zwarte Specht *Dryocopus martius*, 24 koppels Grote Bonte Specht *Dendrocopos major*, 5 koppels Kleine Bonte Specht *Dendrocopos minor* en maar **liefst vijf koppels Middelste Bonte Specht *Dendrocopos medius***. Deze laatste soort is op drie jaar tijd van één koppel naar vijf koppels gegaan. Het zure eikenbos moet toch wel een geweldige aantrekking op deze soort uitoefenen.

Een andere belangrijke bosvogel is de Boomklever *Sitta europaea* waarvan dit jaar 36 territoria in kaart gebracht werden.

In de bossen zijn eveneens talrijk aanwezig: de Boomkruiper *Certhia brachydactyla* waarvan de aantallen nog niet geteld werden, Fitis *Phylloscopus trochilus*, Grauwe Vliegenvanger *Muscicapa striata*, Glanskop *Parus palustris* met 9 territoria, Goudhaantje *Regulus regulus* in Fijnsparren, Vuurgoudhaantje *Regulus ignicapillus* in Fijnsparren en bomen met klimop, Grote Lijster *Turdus viscivorus* met 8 koppels, Matkop *Parus atricapillus* met 9 territoria, Zwarte Mees *Parus ater* en Kuifmees *Parus cristatus*. Roodborst *Erithacus rubecula*, Winterkoning *Troglodytes troglodytes*, Zanglijster *Turdus philomelos*, Tuinfluitier *Sylvia borin*, Zwartkop *Sylvia atricapilla*, Tjiftjaf *Phylloscopus collybita*, Pimpelmees *Parus coeruleus* en Koolmees *Parus major* zijn eveneens zeer talrijk aanwezig.

Het vijvergebied is dan weer van belang voor Woudaapje, Grauwe Gans *Anser anser* met vier territoria, Kraakeend *Mareca strepera*, Kuifeend voor het eerst twee koppels, Waterral *Rallus aquaticus* minstens vier territoria, IJsvogel *Alcedo atthis*, Blauwborst *Luscinia svecica*, Kleine Karekiet *Acrocephalus scirpaceus* (minstens 25 koppels), Sprinkhaanzanger *Locustella naevia* en Rietgors *Emberiza schoeniclus*.

Op de overgang van bos naar heide of open terreinen zoals de Branderij werden volgende belangrijke soorten opgetekend: Houtsnip voor het eerst twee vaste territoria, Boomleeuwerik *Lullula arborea* vijf koppels en Boompieper *Anthus trivialis* met maar liefst 27 territoria.

In het open (Branderij) en halfopen landschap zoals de beemden met daar rond bomenrijen, houtkanten, kleine bossen zijn volgende soorten aanwezig: Koekoek *Cuculus canorus*, Veldleeuwerik *Alauda arvensis* talrijk op de Branderij, Graspieper *Anthus pratensis*, Grote Gele Kwikstaart *Motacilla cinerea* langs de Munsterbeek, Roodborsttapuit *Saxicola torquata* vijf koppels, Grasmus *Sylvia communis* en Wielewaal *Oriolus oriolus*. Van deze laatste waren er dit jaar maar 2 locaties, een minder dan vorig jaar.

Er verdwenen ook enkele soorten uit het gebied zoals Europese Kanarie *Serinus serinus* en Sijs *Carduelis spinus*.

Volgende soorten zijn **Vogelrichtlijnsoorten** en hebben een Europese status zoals: Woudaapje, Wespindief, IJsvogel, Zwarte Specht, Middelste Bonte Specht, Boomleeuwerik en Blauwborst.

Besluiten

Het Munsterbos is een zeer belangrijk en ecologisch waardevol vogelgebied omwille van

- De diversiteit aan broedvogels met **85** verschillende soorten dit jaar.
- De vele zeldzame soorten
- De uitstekende roofvogelpopulatie zowel dag- als nachtroofvogels
- De verscheidenheid aan vogelbiotopen (bossen, heide, vijvers, beken, halfopen tot open gebieden met kleine landschapselementen rond beemden, de Branderij)
- De zeven vogelrichtlijnsoorten.

De vele werkzaamheden (omvormingsbeheer) weerspiegelen zich in de uitstekende resultaten van de broedvogels. Bij inrichting van het vijvergebied zal de ecologische waarde van dit biotoop nog sterk in waarde toenemen niet alleen voor de broedvogels maar ook voor waterplanten, vissen, amfibieën enz.

Verslaggever

Jan Gabriëls